

EPÄVARMUUDEN AIKAKAUSI TRANSATLANTTISISSA SUHTEISSA

Yhdysvaltojen globaali rooli, transatlanttiset suhteet ja Itämeren alueen turvallisuus

Keskiviikkona 31.1.2018 klo 10–12
Pikkuparlamentin auditorio, Arkadiankatu 3, Helsinki

Yhdysvaltojen asema globaalina suurvaltana on edelleen vankkumaton. Maalla on yhä johtoasema kansantalouden koolla ja puolustusmenoilla mitattuna. Yhdysvalloissa on perinteisesti katsottu sen globaalin toimijuuden edellyttävän sitoutumista monenkeskiseen kansainväliseen järjestelmään ja sotilaallisen mahdin harkittua käyttöä. Myös liittolaissuhteita ja kumppanuuksia on korostettu.

Presidentti Donald Trumpin ensimmäinen vuosi on merkinnyt monenkeskisyyden korvaamista kahdenvälisyyttä painottavalla politiikalla; samalla liittosuhteet ovat muuttuneet ehdollisemmiksi. ”Pehmeän” vallan ja läntisten vapauksien sijaan Trumpin hallinto on korostanut sotilaallisia keinoja sekä kansainvälistä kilpailua. Mikä on USA:n rooli Euroopassa, Itämeren alueella ja Suomen laajemmassa toimintaympäristössä Trumpin presidenttikauden ensimmäisen vuoden jälkeen? Mikä on transatlanttisen suhteen tulevaisuus? Painottuvatko suhteessa rakenteelliset pitkän aikavälin jatkuvuudet yksittäisten presidenttien toimia enemmän?

Tilaisuudessa julkaistaan Ulkopoliittisen instituutin laatima selvitys Yhdysvaltojen kansainvälisen roolin sisäpoliittisista muutostekijöistä ja niiden vaikutuksista transatlanttisiin suhteisiin ja Suomen laajempaan kansainväliseen toimintaympäristöön. Valtioneuvoston strategisin tutkimus- ja selvityisvaroin toteutetun selvityksen otsikko on: *Between Change and Continuity: Making Sense of America’s Evolving Global Engagement.*

Tilaisuuden avaus:

Ulkopoliittisen instituutin johtaja **Teija Tiilikainen**

Puhe:

Ulkoministeri **Timo Soini**

Selvityksen esittely:

Ohjelmajohtaja **Mika Aaltola** ja tutkija **Ville Sinkkonen**, Ulkopoliittinen instituutti

Paneelikeskustelu:

Amiraali (evp.) **Juhani Kaskeala**

Yle Uutisten ulkomaantoimittaja **Pirkko Pöntinen**

Ministeri **Jaakko Iloniemi**

Kansanedustaja **Tytti Tuppurainen**

Teija Tiilikainen on Ulkopoliittisen instituutin johtaja sekä *Ulkopolitiikka*-lehden vastaava päätoimittaja. Aiemmin Tiilikainen on työskennellyt johtajana Helsingin yliopiston Eurooppa-tutkimuksen verkostossa sekä valtiosihteerinä ulkoministeriössä. Lisäksi hän on ollut EU:n perustuslakikonventin jäsen vuonna 2003. Tiilikainen on väitellyt valtiotieteiden tohtoriksi Åbo Akademiasta.

Timo Soini on Suomen ulkoministeri. Nykyisessä tehtävässään hän on toiminut toukokuusta 2015 lähtien. Hän on myös pääministerin sijainen ja eurooppaministeri. Ministeri Soini on tehnyt pitkän poliittisen uran. Hän oli perussuomalaisten puheenjohtaja vuosina 1997–2017. Nykyään hän kuuluu sinisiin. Hänellä on meneillään neljäs kausi kansanedustajana. Soinilla on laaja kokemus sekä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta että EU-suhteista. Vuodesta 2009 vuoteen 2011 hän oli Euroopan parlamentin jäsen ja vuosina 2011–2015 hän toimi eduskunnan ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtajana.

Mika Aaltola (YTT, dosentti) toimii Ulkopoliittisen instituutin Globaali turvallisuus-tutkimusohjelman ohjelmajohtajana. Aaltola on turvallisuuspolitiikan ja kansainvälisten suhteiden asiantuntija. Hänen tutkimuksensa käsittelevät muun muassa globaalihallinnan järjestelmiä, kyberturvallisuutta ja Yhdysvaltojen sisä- ja ulkopoliittikkaa. Aaltolalla on dosentuuri Tampereen yliopistoon. Lisäksi hän on ollut vierailevana tutkijana yliopistoissa Ranskassa ja Yhdysvalloissa.

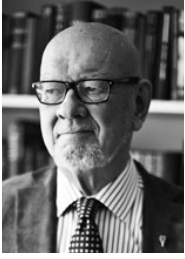
Ville Sinkkonen (VTM) on tutkija Ulkopoliittisen instituutin Yhdysvaltojen politiikan ja vallan tutkimuskeskuksessa. Sinkkoson tutkimus käsittelee Yhdysvaltojen ulkopoliittikkaa, normien ja arvojen roolia kansainvälisissä suhteissa sekä vallan eri ulottuvuuksia kansainvälisessä järjestelmässä.

Juhani Kaskeala on amiraali evp., joka oli puolustusvoimain komentaja vuosina 2001–2009. Sitä ennen hän toimi puolustusvoimien eri tehtävissä vuodesta 1965 lähtien. Kaskeala on Admiral Consulting Oy:n toimitusjohtaja vuodesta 2011. Kaskealan keskeisiä luottamustoimia ovat hallituksen jäsenyydet KONE Oyj:ssä, Oy Forcit Ab:ssä ja Nixu Oyj:ssä, Senior Advisor Blic Oy:ssä ja jäsenyys European Leadership Networkissa.

Pirkko Pöntinen on Yle Uutisten ulkomaantoimittaja, joka toimi kirjeenvaihtajana Washingtonissa 1/2015 –7/2017 ja keskittyi raportoimaan Yhdysvaltain vaalikamppailun, presidentti Donald Trumpin virkaanastujaiset ja hallinnon kokoamisen. Pöntinen opiskeli lukuvuoden 1998–99 Harvardin yliopistossa CFIA:ssa (Weatherhead Center for International Affairs) Fellows-ohjelmassa. USA:n politiikan ohella hän keskittyi Kiinan ja Kaakkois-Aasian muutokseen. Lopputyön hän teki Kiinan ja länsimaiden oikeusalan yhteistyöstä. Harvardin jälkeen Pöntinen nimitettiin Yle Uutisten kirjeenvaihtajaksi Pekingiin 1/2004 –6/2006.

Ministeri **Jaakko Iloniemi** on entinen diplomaatti, jolla on yli 50 vuoden kokemus kansainvälisen politiikan kysymyksistä. Vuosina 1965–1971 hän toimi ulkoministeriön kehitysaputoimiston toimistopäällikkönä. Hän on työskennellyt myös ETYK-suurlähettiläänä Genevessä, poliittisten asioiden alivaltiosihteerinä ja Suomen Yhdysvaltain suurlähettiläänä. Lisäksi hän on toiminut Elinkeinoelämän valtuuskunnan (EVA) toimitusjohtajana, presidentti Martti Ahtisaaren neuvonantajana ja CMI-järjestön johtotehtävissä. Ministeri Iloniemi on Helsingin yliopiston kunniatohtori.

Tytti Tuppurainen on oululainen sosiaalidemokraattien kansanedustaja vuodesta 2011 ja Demarinaisten puheenjohtaja. Vuodesta 2015 lähtien hän on ollut eduskunnan suuren valiokunnan varapuheenjohtaja. Tuppurainen on myös toiminut vuodesta 2015 eduskunnan Yhdysvallat-ystävyyssryhmän varapuheenjohtajana. Hän on myös Suomen YK-liiton puheenjohtaja. Tuppurainen on koulutukseltaan filosofian maisteri.